

Відповідь О. Коцюби як наукового редактора до 3-го діалогу автора проекту «AVE, Ukraina!» Я. Зайка

I. До методів подання інформації

Якове! Ми узгодили схему запитань-відповідей і на другому етапі читач більш позитивно сприйняв наш деталізований діалог як динамічну схему: **«запитання-роздуми»** і **«відповіді-аргументи»**. Третій етап діалогу ти розділяєш на дві частини і називаєш їх так:

- 1) **«блок-запитання: ОСОБИСТІ АСПЕКТИ»;**
- 2) **«блок запитань: ОБ'ЄКТИВНІ АСПЕКТИ».**

Науково правильно було б, з моєї точки зору, розпочати з «об'єктивних аспектів», бо кожна особистість народжується і розвивається в уже створених природою або людьми умовах. Проте можна (при дотриманні розумного співвідношення) вести діалог із позиції світоглядних «особистих аспектів» як вже відображених об'єктивних чи предметних явищ в інтелектуальній зрілості чи на рівні її незавершеності у внутрішній свідомості і правосвідомості особистості.

Думаю, що, виходячи з уже проведеного діалогу і його сприйняття читачами, можна названі блоки послідовно засвоювати як апробовану й доступну систему сприйняття соціальних процесів. Даний підхід не буде заперечувати змісту такого способу викладу матеріалу.

Стосовно ж задуманого викладу для продовження літописного твору Українотворення як послідовної серії книги було б доцільно розподілити поставлені запитання-роздуми та аргументи-відповіді на розділи і глави, щоб їх тематично систематизувати з метою чіткого виділення змісту предмету дискусії та необхідних порівнянь.

II. Межі інформаційних правових підходів

Разом з тим, як правник з чималим стажем практичної та наукової діяльності зауважу наступне. Ми можемо торкатися лише тих «особистих аспектів», які стосуються названих тобою осіб, які вже публічно вони самі зафіксували в їх авторських або твоїх чи інших творах, публікаціях, виступах, висловах тощо.

Інакше, виходячи за ці межі публічності, ми будемо втручатися у внутрішні особисті права і свободи людини та громадянина, що захищаються конституційними способами, включаючи судовий порядок, а також вимоги норм міжнародного права і міжнародного судочинства.

Зокрема, базуючись на Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року та *«виходячи з потреб всебічного забезпечення прав і свобод людини»* (Преамбула) і, що всім громадянам України *«гарантуються права і свободи, які передбачені Конституцією... і нормами міжнародного права»* (IV. Громадянство України).

У свій час під час роботи над проектом нової Конституції України на основі Декларації нам XII-у скликанню, все ж таки, вдалося в проєкті Основного Закону України (так вони залишилися закріпленими під час прийняття нової Конституції України) сформулювати у вигляді норм конституційних прав і свобод громадян такі досягнення, а саме:

1. У статті 21 Конституції України, виходячи із кращих історичних зразків вітчизняної національної спадщини та норм міжнародного права, закріплено конституційні основи, що *«Усі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними»*. Вони є конституційними гарантіями правового захисту.

2. Стаття 23 Конституції України діалектично розкриває змістовну суть названих основ і конституційних гарантій, конкретизуючи динаміку їх формування і закріплює окрему норму, що кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості: а) *«якщо при цьому не порушуються права свободи інших людей»*; б) *«та має обов'язки перед суспільством, в якому забезпечується вільний і всебічний розвиток її особистості»*.

III. Використання інформаційних джерел

До використання джерел, включаючи і матеріали для публікацій, використання умов для пояснення фактичних обставин тощо існують конституційні підходи з широкими можливостями їх отримання та публікації здійснюється на основі чинних нормативно-правових актів.

Зокрема, ще в 90-х роках питання регулювання інформаційних відносин було послідовно закріплено в основних правових документах та Законі України «Про інформацію» від 02 жовтня 1992 року, в якому закріплено систему регулювання відносин щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони та захисту інформації.

У названому Законі України закріплено і основні принципи інформаційних відносин між громадянами та особами. Серед нижченазваних принципів головну роль відіграють такі з них: гарантованість права на інформацію; відкритість, доступність інформації, свобода обміну інформацією; *достовірність* і повнота інформації; свобода вираження поглядів і переконань; *правомірність* одержання, використання поширення, зберігання та захисту інформації; захищеність особи від втручання в її особисте та сімейне життя (ст. 2). Ними і треба керуватися.

Як це робиться на практиці в житті людей можна розкрити і на тих прикладах, які ти, Якове, намагаєшся розкрити у своїх багаторічних пошуках, роздумах, узагальненнях й іншій подвижницькій діяльності.

СУБ'ЄКТИВНІ ТА ОБ'ЄКТИВНІ АСПЕКТИ ІСТОРИЧНОГО ПЕРЕБІГУ ПОДІЙ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ В ОСОБИСТОСТЯХ (1990—2012 рр.)

Розділ I. Перший блок запитань: ОСОБИСТІ АСПЕКТИ

Глава 1. До особистих порівняльних характеристик парламентської роботи фахівців і нефаківців-аматорів

1. **Запитання-роздум.** Олександр Коцюба і Дмитро Павличко на різних політичних барикадах відродження природно української суті на всіх рівнях українського творення. Твоя, Олександр, оцінка парламентських колег - політизованих поетів між поезією і політикою, в т.ч. і на посадах державних чиновників.

Відповідь-аргумент. Поки що українська багатогалузева наука не встановила критеріїв «*меж між поезією та політикою*» і, як показує така наукова і практична діяльність, кожен поет в цих «політичних межах» займається злісним (вільно чи мимоволі) політичним браконьєрством на аматорській уяві про себе як політика, не знаючи про те, що сам по собі політик, без правових знань і відповідної зрілої власної правосвідомості, є, за висловом Тараса Григоровича Шевченка не є доказом реальної життєдіяльності і значить не більше, ніж «*пусте й лукаве слово*».

В уявленнях численних поетів і письменників виборну діяльність громадян можна оцінювати, саме за їх переконаннями, не з позиції ґрунтовних правових знань, уміння на практиці життя визначити гарантії і захистити такі права, свободи та обов'язки людини і громадянина.

Зверни, Якове, увагу, що їх концентрація уваги - це опис романтичних, поетичних чи саркастичних образів людей і через таке їх формування образу людини і громадянина у них самих відбулася і продовжує відбуватися деградація їх власної правосвідомості.

Такі особистості – це результат не тільки поверховості правових знань, але й відсутності інших гуманітарних надбань, що історично формували й розвивали правовологічні знання про людину і громадянина. Вони навіть не знають, що означає термін «*людина і громадянин*»? В історичному сенсі й людському громадянському вимірі він для них ніщо.

Торкаючись політичної діяльності Д. Павличка, вбачається, наприклад, що його ніскільки не хвилюють життєві обставини про основу-основ складають, в умовах вільного волевиявлення громадян, саме правові знання його власних прав, свобод і обов'язків у такому співвідношенні, коли права і свободи Д. Павличка будуть рівними з правами і свободами інших громадян і цей поет-піт зобов'язаний їх дотримуватися.

Проте цей поет політичного поверхового бачення не бажає зрозуміти глибини змісту такого співвідношення прав і свобод людини та громадянина, бо він служив і служить тим, від кого отримує блага і бачить їх він не з глибини людського життя, а

через власний суспільний статус поета при служінні аж ніяк не громадянам, а нищівно владній політиці.

Яка правосвідомість Павличка за оцінками самого політпоета? У його власних зізнаннях є незаперечні факти про низький (якщо взагалі присутній) рівень правосвідомості. Д. Павличко власноруч пише: *«Я часто заходив до машиністок, приносив на передрук не тільки матеріали, які стосувалися моєї депутатської роботи, але й свої письменницькі речі, серед яких і поезії, що потім вийшли в книжці "Покаянні псалми"»*.

Якове, звернись до Д. Павличка (я приєднуюся і готовий до діалогу) з письмовим запитанням, що саме конкретно і які саме «матеріали, які (?), мабуть, все таки «що») стосувалися моєї *депутатської роботи* він, народний депутат України XII-го скликання, приносив на передрук машиністкам і чому саме машиністкам!? Що було в тих матеріалах і як їх реалізовував чи реалізовує дотепер поет-депутат Д. Павличко?

Приверни увагу і до подальшої паразитуючої депутатської діяльності, визнаною лицемірною особистою відвертістю поета-політика Д. Павличка: *«Власне цикл віршів "Покаянні псалми" - можливо, найкраще взагалі, що я написав, - був створений у Верховній Раді, в перервах між засіданнями, а також на засіданнях»*. Ось тобі типовий приклад підсвідомого зізнання політичного ледаря і депутатського дармоїда за рахунок громадян і народу.

І як же тут не згадати викарбувані болем серця слова дійсно народного поета Василя Симоненка: *«Вас би до суду...»*

Якщо чесно, Якове, то мене вкрай неприємно відповідати і писати про павличків, які втопили і затоптали гноевою політикою для влади власний даний їм батьками божий дар можливого поетичного бачення внутрішнього світу людини - людини, яку вони перетворили в предмет політичного знуцання, а, в разі непокори – прирікали до знищення.

Знай наперед, що такі як він, Д. Павличко, ніколи і ніяк, завдяки владі, не підпадуть під тягар та відповідальність за духовне ідеологічне протистояння навіть найдеспотичнішій владі, бо вони її лукаві політичні прислужники. Його, і таких як він, ні на йоту не турбує власна елементарна відсутність честі та гідності, не кажучи про правові, економічні й інші соціальні й гуманітарні знання.

Їх, політичних павличків ремесло, діяти і впливати на громадян через поезію довіри до душі, потягу до прекрасного, де вони, замість людської гідності, вкладають ідеологічну отруту політичного обману. Діють вони переважно через політику чиновників, що поступово вивело та виводить їх на розпад духу в силу метастазів політичної ракової пухлини, злякисність якої проникла майже в усі пори свідомості людини і суспільства.

Тому справжня поезія має бути відділена від справжньої політики. Брехня від правди повинна бути відділена точно так, як форма політичних надуманих легенд від реального змісту й призначення життя людини. Треба перестати спекулювати на

дійсно зробленому й заслуженому вкладі у поезію її справжніх творців й відмежуватися від лицемірства. Спекуляції павличків мають отримати публічне каяття й викриття в самій політиці.

Ти, Якове, можеш собі уявити Шевченка, Франка, Байрона, Пушкіна, Лермонтова, Лесю Українку, Ліну Костенко, Василів Стуса й Симоненка в парламентській діяльності за способом діяльності Д. Павличка? І не зможеш! Не зможеш через повагу до людей і до самого себе. У них різні бачення, різні вимоги до себе і до людини.

Як формували павличків? Їх зламували психологічно! Краще всіх про це сказав Віталій Коротич. Вдумайся в рівень психологічного зламування і способи наповнення їх політичними знаннями. Павлички – це і наслідки якості отримання ними, скажімо політичних і депутатських знань. Вони їх вивчали в червоних кутках або так званих «ленінських кімнатах» за принципом партія «наш рулевою» із наперед заготовленими політичними схемами та формулами світлого майбутнього.

Павлички їх оспівували в поезії, оболванюючи свідомість, приваблювали поетичним словом, а потім, досягнувши потрібного результату, відтворювали їх і себе в практичній діяльності. Вчитайся в подальші слова Д. Павличка: *Ось що він пише сам про себе і навіть однодумців у Верховній Раді України: «Мій друг Роман Іваничук тоді ж написав, переважно на засіданнях Верховної Ради, гострий і швидкий мов стріла роман "Орда". Ні його, ні себе я не вважаю грішником супроти правил поведінки депутата. В усіх парламентах світу є дні, коли на засіданнях обговорюються другорядні, нудючі, рутинні справи, в залі присутня невелика частина парламентарів або нема нікого».*

З цього лише павличківського бачення свого «безгрішного» призначення в парламенті виникає серія запитань до його совісті як людини та злиденного із злиденних політиків: *«Для кого, ви, панове пишете поезії та прози, думаючи через власну політичну злиденність, що обминаєть нудючі, рутинні справи?»*

Але ж, це справи практичного життя мільйонів людей, які повірили вам, обравши для законотворення, а ви, зморщивши пусті політичні голови пітствуєте у той час, коли під час вашого художнього кайфу обібрали серед білого дня заощадження громадян біля 130 млрд. доларів США, троцили промислову економіку і сільське господарство, розпродали Чорноморське пароплавство, зменшили об'єми виробництва й інших галузей народного господарства до нищівного рівня і громадяни під час павличкового романтичного кайфу кинуті за межу виживання.

Вдумайся, що вони в дійсності творять з вихованням громадян. д

У головах такого різновиду політиків, як і такого ж роду заполітизованих поетів здійснюються головоблудний синдром манії поетично-політичної величі власної особистості. Це можна показати на практичній основі. Представ собі, що Д. Павличку приснився сон про зубний біль і він прийшов лікувати зуба до зубного лікаря, а йому розпочали хірургічне лікування геморою. Парадокс, але наш поет у політиці не тільки

так діє, але психологічно намагається керувати і вести за собою людей на здійснення такої дивної та руйнівної політичної місії.

Чому ж так плодяться в українській дійсності павлички? Я з самих початкових етапів бесід на зустрічі в 1989 році з Д. Павличком і І. Драчем у їх позакиївських оселях (тоді державних дачах) думав над цим явищем. Довго і тривожно роздумував над тим, а яким чином і чому названі поети відділені саме таким способом від людей як громадян України?

Хто і для чого їх так ізолював від гостроти соціальних проблем і створив тепличні умови до принципово іншого ставлення до таких же заглиблених у поезію співвітчизників. Якщо про Василя Стуса я знав з розмов з літераторами і суддів (правоохоронні органи тоді були в тіні), то збірку поезії Василя Симоненка я вже мав можливість отримати і відкрито прочитати й осмислити.

Яким чином обидва поети – великі *Василії української поезії* потрапили за ґрати і на каторгу, коли в них була одна поетична рідна домівка – Спілка письменників України, де вони зростали, мужніли і встигли твердо сказати своє *Власне Слово*?

Кому заважали ці *Молоді Могутні Велети Слова, Серця та української Душі*??? Хто їх завбачливо і так передчасно кинув у безневинне з їх боку й жорстоко визначене смертю *Безсмерття*? Хто відповідь за їх народжених і ненароджених дітей та внуків?

Порівняльні погляди осіб на парламентську роботу. Якове! Візьми приклад професійного характеру, за покликанням поетично-політичної душі Д. Павличка, як найближчого персонажу заполітизованого ним у самому собі як поета тодішньої і теперішньої сучасності. Лише чіткі порівняння можуть дати контрастне бачення подій, їх велич за призначенням чи розкриття усієї сили політичного падіння й роздвоєння.

Давай разом з читачами зробимо неординарне порівняння. Великий Іван Франко (нехай вибачає, Іван Якович, за таке не співрозмірне порівняння з його глибиною та широтою громадянського мислення). Але факт залишається фактом історичним і пов'язаним з особистістю та різносторонньою діяльністю І. Я. Франка.

Щоб розібратися в сучасних йому соціальних процесах і теорії марксизму, він окремо й спеціально опрацьовував тодішні відомі для Івана Франка і на той час досить популярні деякі праці К. Маркса. Іван Якович з досить деталізованою достеменністю готував і послідовно підготував матеріали для своїх власних великого громадського значення висновків.

І. Я. Франко спеціально вивчав політичну економію, знайомився з її теорією і тільки тоді робив логічні свої власні висновки та пропозиції. З цього приводу мислитель І. Франко здійснив досить очевидні соціальні аналізи, аргументи і факти з глибини людського життя і лише тоді пропонував *правові* та політичні висновки з продуманими наслідками.

Освоївши практичний життєвий досвід, порадившись з однодумцями й вислухавши людей, Іван Якович апробував їх на публікаціях політичних журналів:

«Громадський друг», «Дзвін», «Молот», «Народ», «Житє і слово». Іван Якович Франко лише тоді, з результатами отриманих знань, дав згоду балотуватися до австрійського парламенту і галицького сейму як селянський посол. Інша річ, що влада туди його не допустила.

Це не зупинило дослідника. Більше того, отримавши звання доктора філософії, І. Я. Франко прийшов до переконливого наукового висновку. Ідеологічно робочий люд повинен здійснювати суспільні перетворення й отримувати владу *«без насильства і кривавих потрясінь»*. Мислитель добре розумів, що кроваві наслідки і трагедії завжди ляжуть на народ, який ще й будуть обвинувачувати в суспільних безчинствах.

Саме такими були глибокі переконання Івана Франка як зрілого поета і письменника, суспільного мислителя та громадського діяча. Саме осмислене і глибоко продумане привело його до виваженої розумної форми співпраці серед народу і з народом через представницькі виборні системи. Саме тому мислитель і робив спроби прийняти участь в роботі парламентів Австрії та Галичини.

Вчення І.Франка про народ і державу. Великий мислитель, українець і галичанин ніколи не прислужувався державній владі, не був чинованувальником, державним підлабузником чи політичним лакеєм справ у чиновників державних ні в Українотворенні, ні в державотворенні.

Іван Якович Франко був і є великим Громадянином України. Він блискучий послідовник, борець та ідейний побратим генія України - Тараса Григоровича Шевченка, ідеологічний наставник світоглядного розуміння зароджуваних тогочасних соціальних поглядів Лесі Українки.

І. Франко мав могутній філософський та правовий спектр мирного розвитку й формування сучасних йому поглядів на суспільний устрій та роль і значення у ньому держави. За переконаннями Івана Франка будь-яка тогочасна держава – це політична сила, яка відчужена від народу. Інтереси держави у соціальному розвитку не співпадають з інтересами народу.

Поет, письменник, філософ і громадський діяч Іван Франко розглядав саму державу як механізм виконання і ніколи не був її політичним лакеєм, не провокував громадян на авантюри. Іван Якович з глибинними й детально осмисленими висновками висвітлював своє власне й соціально значиме питання про його ставлення до такого *органу влади як держава*.

Іван Франко і сучасники пера та політики. Навіть тепер до світоглядного рівня Івана Франка не доріс жоден із існуючих українських домоморощених партійних поетів і піітів. Окремий літературний плацдарм на височині людських дум і сердець займає Ліна Костенко – глибинна розумниця і стратег порівняльного бачення історичних глибин України.

Письменники випередили таких романтиків-політиків і це вони довели своїми працями. Серед них височіє постать Олесея Терентійовича Гончара, який через війну і людські біди глибоко й багатогранно навчав розуміти справжнє щастя людини та суть

українського народного життя. Але що ж особисто вніс в теорію і практику парламентської діяльності наш політично малограмотний поет Д. Павличко.

Тому, Якове, не погоджуюся категорично, що Олександр Коцюба і Дмитро Павличко на різних політичних барикадах відродження природно української суті. Д. Павличко спустошує минуле, нищить сучасне, обезпліднює духовність майбутнього. Я ж намагаюся їх об'єднати.

Разом з тим ми волею часу та долі на одних і тих же політичних барикадах. І навіть не далеко, і не на протилежних її сторонах. Павличко бажає бути вождем чи біля вождів (так він привик) і тому крутиться біля цих «державних вождів» І все ж ми, в силу цих обставин, принципово по-різному оцінюємо шляхи та способи *реалізації потенціалу і змісту української суті* життя, можливостей його формування і реформування.

Я фахово за професійним призначенням несу свою нелегку ношу, а політично зашорений поет працює у свій кайф під сумбурний настрій аматорства і нещадно використовує дійсно заслужену поезію, впливаючи навіть на духовну місію Спілки письменників України, використовує її і застосовує цю установ там, де він вважає за потрібне.

Це я гостро відчув у самій Спілці письменників України, до якої був запрошений для зустрічі. Дана подія є фактом та показує значну суть підходів до ідеології запропонованого мною Альтернативного проекту Закону України про вибори органів народовладдя.

Потім це повторилося під час участі в розробці Декларації про державний суверенітет України, внесенні на її основі змін і доповнень у діючу тоді Конституцію України, фактом непорозуміння та прийняття Акту проголошення незалежності України і в певній мірі нині діючої Конституції України.

Поетично-писменницький «бензовоз» біля ВР України. Я був, є і залишаюся глибоко переконаним прихильником усвідомленого *мирного перетворення суспільного порядку і конституційного ладу в інтересах людей на досконалих вільних виборних демократичних правових основах.*

Ці важливі соціальні процеси необхідно здійснювати через усвідомлення громадянами, що така послідовна заміна політичної влади партії чи партій на *встановлення самоврядування народу України за принципом взаємодії: громадянин - народовладдя.*

Тобто громадянин має усвідомити, що він як невід'ємна частка народу володіє правом на власний вибір народної влади за участі у своїй *громаді, колективі, об'єднанні.* Таким був принцип діяльності Козацтва України і визвольна національна місія Козацтва України на чолі з Богданом Хмельницьким це переконливо історично довела в 1648-1654 роках.

Новий, але принципово мирний етап розвитку Україна довела мирними подіями в 1989-1993 років Європі і всьому Світу, що можна і треба змінювати соціальний устрій в інтересах громадян і всього народу.

Епіцентром правосвідомості людей стали вибори в березні 1990 року, які показали, що об'єднана правосвідомість людей, як найвища форма взаємодії на практиці і в теорії доказали, що у відносинах порозуміння між громадянами було здобуто перемогу над державною партійною політикою і воєнізованою владою, нейтралізовано апарат держави і без застосування насилля, тіншового капіталу і зловживання владою перемогли громадяни.

На жаль, почалася боротьба за владу між самими демократами. Політичні партактивісти з поезії знову вернулися до ідей «вічних революціонерів» у супроводі бензовоза до Верховної Ради України. Це еталон пустоти і тупості тодішніх ідеологів демократії і серед них у припадочному захопленні були поети. Але робили вони ці цинічні дії не за рахунок свого внутрішнього інтелекту чи знань, а за спинами інших.

Мої і павличка переконання. За моїми, О. Коцюби переконаннями, демократія і законотворчість - це діяти в інтересах громадян на засадах чинної Декларації про державний суверенітет України як системного юридичного документа, прийнятого 357 голосами народних депутатів України, тобто, конституційною більшістю парламенту.

Декларація була і є правовою основою для нової Конституції України. Цей невідкладний принцип і конституційна засада закріплена в підсумковому розділі Декларації, які треба виконати, тобто, реалізувати в інтересах кожного громадянина і народу в цілому.

Для Д. Павличка, Декларація, – політична неусвідомлена мить або романтична миттєвість через відсутність у нього елементарної демократичної правосвідомості. У нього – це спалах чи сонний спомин аматорських політичних почуттів і уявного самоствердження.

Принципово інша ситуація з правосвідомістю народу Україна. Вона розкрила історичні глибини поваги до національних звичаїв, традицій, гордості за Київську Русь, Козацтво України та національну Україну. Для народу саме на Декларації і мала бути сформована нова Конституція України. Для громадянського суспільства і держави – це і права, і духовна, і політична основа самоврядування народу.

Історичні неспростовні приклади: 1) Більше ніж півтора століття боротьба Козацтва і всього народу України з 1654 по 1807 рік за право народу України керуватися своїми споконвічними звичаями і традиціями. 2) Конституція Пилипа Орлика 1710 року з його та Івана Мазепи ідеологією - яскравий приклад конституційного договору між народом козацькою ідеологією та правосвідомістю і Генеральною старшиною.

Більше, ніж через століття таким ідеологічним плацдармом у боротьбі за освоєння правосвідомості народу стали, скажімо, такого рівня документи, як, наприклад для США Декларація 1776 року, для Франції – Декларація 1779 року. У цих суспільствах і державах ці величні документи лягли в основу їхніх Конституцій. Наші поети звели все до акції з бензовозом и лайливим галасом про їм самим незрозумілу демократію, з якою, при їх рівні правосвідомості, вони не знають що діяти. .

Де мають бути ідеологічні пастори демократії? Для свідомих у своєму праві честі та гідності громадян Декларація як правовий віковичного значення документ є прямою підставою вимагати від своїх виборних представників і державної влади вжити всіх заходів для їх неухильного виконання і контролювати цей надто складний суспільний процес становлення громадянського суспільства та правової держави.

Але декоративні політичні духовні пастери не ведуть людей уперед, а пишуть у Верховній Раді України псалми, навіть не знаючи їх історичного походження. Вони матеріально й духовно жирують в стінах парламенту при повному їх утриманні та обслуговуванні за рахунок народу. Таким ставленням вони і фактично, і психологічно нищать Декларацію.

Декларація, за аналітикою ставлення Д. Павличка до цього вікозначимого документа, це не більше ніж його чергова акція поетично уявних емоцій та політичних сентенцій сприйняття самого себе. Далі йде вже серія політично забарвленої поезії соціальних аспектів, яких він не знав, не знає, а коли стикається з ними, то все перекутить на свій лад.

Ще факти з нашого спілкування. Коли мені довелося виступати в Спілці письменників України, відповідати на складні запитання і приймати публічну участь в пропаганді цієї ідеології в колективах та зборах громадян, то ще в ті часи навіть зацікавило Д. Павличка. Він запропонував зустріч. Після усного ознайомився з початковою ідеологією народовладдя Д. Павличко зрозумів, що за нею підуть люди.

Проте реалізація цієї ідеології в життя його не цікавила. Особистою участю в розробці Декларації він не переймався, а, ставши народним депутатом України XII скликання, він навіть не прийняв особистої участі в голосуванні за Декларацію. Якщо продивитися результати голосування, то поета Д. Павличка там з голосом «ЗА» немає, бо він не голосував за Декларацію, не знає її змісту, не знає та не бажає знати хто зобов'язаний і яким чином її виконувати, а тим більше відповідати за її невиконання.

Головне для Д. Павличка та йому подібних політиків у вирі цих подій знову бути на видноті, «керувати масами», надихати їх рух вперед, якщо навіть там попереду економічне провалля чи політична пастка. Це і завело в блуд громадян. Для Д. Павличка тут як, завжди, бути біля п'єдесталу влади або при самій владі, хоча б збоку, для прислуги і... для відзнак.

Аналізуючи його політичну діяльність, спостерігається цікава закономірність в його діях. Він ще ніколи не запізнавався на таку «службу» прислужитись владі. Історичний символ національного значення в ореолі жовто-блакитного прапора у поетично-політичному сприйнятті Д. Павличка, то «жовто-блакитний гній», то знов на його грудях цей же прапор. Павличко вже орденоносець і, нібито, від народу України.

Ти, Якове, правий, коли ставиш у центр уваги *«відродження природно української суті»*. Проте, ця суть, не в Д. Павличка і не від нього йде: вона в душі, серцях і совісті громадян і народу. Завдання таких чи інших поетів або письменників, якщо вони приходять у політику, на мою думку, першими відчуті цю рідкісну *українську суть*, осмислити її через право, як це робили Тарас Шевченко, Леся Українка, Іван Франко

щоб художньо її донести, в першу чергу, молодим людям і розкривати *дійсну українську суть* як сенс нашого українського історичного й сучасного життя.

Політика, а тим більше право, – це ще більш складний, але інший зріз людських відносин, які треба елементарно знати в основі, оволодіти їх призначенням для практичної діяльності людини. Хочеш порівняти це на практиці? Поруш елементарні права Д. Павличка і тоді відчуєш що ж це таке в дійсності! Це викрики, це пуста біганина, а найменша незгода з його переконаннями – ганьба! У цілому це руйнація віри людей до послідовності дій таких політиків. Вони саме так діяли і нищили довіру, бо намагалися все це зробити *«на всіх рівнях українського творення»*.

Поети і пііти, подібного зразка, вже багато «натворили». Вони самі ж своєю агресивністю нищили Народний Рух, топтали над В. Чорноволом, створили у ВР України на допомогу президентам «народну раду», самі собі приписали заслуги в становленні незалежності України, самі ж круяться *«між поезією і політикою, в т.ч. і на посадах державних чиновників»*, думаючи не про людей, а про себе над людьми.

Чи не паразитуєте, ви, *«стоячі у тронів»*, отримуючи незаслужену оплату праці, що народ України нараховує нині на втрату найціннішого – інтелектуального капіталу української нації і з країни зникло більше, ніж 6 мільйонів громадян (з 52 мільйонів до майже 45 мільйонів громадян) за роки незалежності, втягнення України.

Що зовнішній борг більше, ніж 100 мільярдів доларів США, що саме, ви, пустопорожня орда політичних блудників, яка опустилася до рівня політичного лакейства при владі тощо. І за якими ознаками та за якими показниками, ви, відрізняєтеся від «орди». Ви навіть страшніші, бо несете ординське спустошення людських душ і віри в майбутнє. Ви, і саме, ви, відволікаєте громадян від їх *справжньої української суті*.

Витяги: 1) Такого рівня підготовки юристи через відсутність фундаментальних знань основ права і низький рівень отриманих в юридичній освіті процесуальних знань, не вміють їх ґрунтовно обговорити з громадянами і серед народу для прийняття законодавчим органом і точного виконання.

2) Їм вторять політично заганжовані скороспечені для посад юристи, яких важко назвати правниками. Стосовно правників й інших фахівців, особливо пов'язаних з вольовим управлінням суспільством і певними державними структурами влади, це сьогодні означає незрозумілий їм складний процес творчого правового процесу розробки матеріалів щодо формулювання норм Конституції і Законів України.

Глава 2. До якої міри можна порівнювати та поєднувати несумісності фахівців та аматорів у політиці

2. Запитання-роздум. Іван Драч із Кравчуком, Кучмою, Ющенком, Януковичем - як типовий приклад підвладного діяча у творчій (літературній) сфері. Де і коли він щирий - у своїх поезіях чи в своєму служінні владі (не залежно від того, якою ця влада є)? Що таке боротьба так званих націонал-патріотів (як вони самі себе назвали) у містичному просторі їхньої творчої уяви? Як ця участь вище названих чи й інших (не

названих тут) літераторів негативно відбилася на оновленні української суті впродовж 20 років незалежності?

Відповідь-аргумент. Іван Драч, на мою думку, це набагато сильніша і владна особистість, ніж Д. Павличко. Він, наприклад, вніс пропозицію про безядерний статус України. Але не зміг пов'язати цієї проблеми з Будапештським меморандумом від 4 березня 1994 р. і Україна опинилась у невизначеній ситуації незахищеності.

Глава 3. Гідність і честь це основа верховенства права, національних звичаїв і традицій в правосвідомості українців

7. **Запитання-роздум.** Всі ми (ліві-праві, комуністи-націоналісти, козаки і козачки, казкарі та неборачки) в творенні своєї концепції незалежної України настільки різні, що поєднати особисто непоєднуване неможливо та й не потрібно? Навіть у складі редакційної ради не всі однодумці, і це добре? Скажімо, ти заявив був, що для третьої книги «AVE, Ukraina!» в тебе є 1000 сторінок матеріалів. Член редакційної ради В Мельничук тактовно (і цілком слушно?) заперечив: хай Коцюба видає свою 1000-сторінкову працю поза проектом «AVE, Ukraina!». Інший член редакційної ради третьої книги «AVE, Ukraina!» Олександр Тертичний теж тактовно закинув камінця у мій огородину: і ти підписав звернення до виборців на підтримку Сугоняки? Так що в багатьох питаннях ми різні, але Україна для всіх нас одна. Не теоретично доводити це треба, а проявляти дієздатність - практично. Як саме?

Відповідь-аргумент. Повторююся твоїми словами, але з принципово іншими висновками:

1. «Всі ми (ліві-праві, комуністи-націоналісти, козаки і козачки, казкарі та неборачки) в творенні своєї концепції незалежної України настільки різні, що поєднати особисто непоєднуване неможливо та й не потрібно?».

2. «Навіть у складі редакційної ради не всі однодумці, і це добре? Скажімо, ти заявив був, що для третьої книги «AVE, Ukraina!» в тебе є 1000 сторінок матеріалів. Член редакційної ради В Мельничук тактовно (і цілком слушно?) заперечив: хай Коцюба видає свою 1000-сторінкову працю поза проектом «AVE, Ukraina!». Інший член редакційної ради третьої книги «AVE, Ukraina!»

3. «Інший член редакційної ради третьої книги «AVE, Ukraina!» Олександр Тертичний теж тактовно закинув камінця у мій огородину: і ти підписав звернення до виборців на підтримку Сугоняки?»

4. «Так що в багатьох питаннях ми різні, але Україна для всіх нас одна. Не теоретично доводити це треба, а проявляти дієздатність - практично. Як саме?»

Глава 5 «Неправдою світ пройде, а назад не вернешся». Так гласить українське прислів'я! Вони ж, повертаються!»

8. **Запитання-роздум.** З числа членів Народної Ради, куди без рішення оргкомітету Дмитро Чобіт дописав (ввів) і Драча, і Павличка, над третьою книгою «AVE,

Україна!» досить плідно працюють Хмара і Сугоняко - не просто як однодумці головного редактора, а як народні депутати Української РСР XII скликання, які мають свою думку щодо тих часів та бажання докопатися до хоч би елементарно чесного визначення ознак тогочасного історичного процесу. Якою є твоя точка зору на подальшу (У том) співпрацю не тільки з АНДУ, зокрема, Барабашем, а й іншими нардепами, які почасти досить радикально заперечують ту чи іншу складову самого проекту «AVE, Україна!»? Як науковий редактор що ти думаєш з приводу підчас протилежних точок зору авторів про реалізацію проекту? Зокрема про членів редакційної ради - далеко не однодумців?;

Відповідь-аргумент. Народе! Дай нам силу відродити духовність нашу українську, особливо - правосвідомість громадян про честь і гідність:

а) Якове, ти пишеш правдиво й морально чесно для виборця, що «З числа членів Народної Ради, куди без рішення оргкомітету Дмитро Чобіт дописав (ввів) і Драча, і Павличка». Кому ж задати запитання: «А ким є для них Д. Чобіт? Хто йому з народу, коли і де доручав таку місію? Невже такі, на фоні Д. Чобота, безлики Іван Драч і Дмитро Павличко?

Тут можна сказати словами Івана Петровича Котляревського: «Мацапуру...»

Яким чином Дмитро Чобіт «дописав (ти пишеш: ввів) і Драча, і Павличка», а по суті неформально «здав в оренду» такий же неформальній «народній раді» двох дійсно здібних інтелектуалів – поетів, вважаючи, що він, Д. Чобіт, має на це право і самочинно вніс до складу «народної ради» ці особистості. Всі троє вважали і, мабуть, вважають себе «повноцінними» членами «повноцінної народної ради», але без йоти правосвідомості.

б) Дуже приємно, що «над третьою книгою «AVE, Україна!» досить плідно працюють Хмара і Сугоняко - не просто як однодумці головного редактора, а як народні депутати Української РСР XII скликання, які мають свою думку щодо тих часів та бажання докопатися до хоч би елементарно чесного визначення ознак тогочасного історичного процесу».

Глибоко переконаний. Така творча співпраці принесе лише користь і самим авторам (чи витримає цей процес Сугоняко?), і нашим громадянам, і дасть можливість переосмислити все пройдене, щоб знайти спільні шляхи для прогресивного руху України. Разом з тим позбавити всіх тих, хто найбільше кричить і рекламує себе від пустого галасу, який так часто видають за демократію чи демократичні завоювання. Варто відати належне і тим, хто чесно працював для України та її народу, політично й в інших аспектах не торгував собою;

в) Якове! Ти мене запитуєш, якою є моя точка зору «на подальшу (У том) співпрацю не тільки з АНДУ, зокрема, Барабашем, а й іншими нардепами, які почасти досить радикально заперечують ту чи іншу складову самого проекту «AVE, Україна!»? Як науковий редактор що ти думаєш з приводу підчас протилежних точок зору авторів про реалізацію проекту?».

Думаю, що на правлінні Асоціації у свій час була прийнята правильна точка зору – надати можливість кожному народному депутату України вільно й аргументовано висловити свою точку зору стосовно тих чи інших подій. Це і право, і обов'язок виборного представника народу! Якщо ж народні депутати України змінили свою суть на партійних депутатів під назвою народних, то позитивних результатів не буде, бо їх правосвідомість партія перетворить на політичне служіння фігурі партії.

9. Запитання-роздум. Якщо глибше вдивитися в проблеми незалежності, протистояння на державному рівні різних політичних сил, то, по суті, первопричину моральної відповідальності за те, що сталося в країні, перебрала на себе демократична Народна Рада, яка разом із іншими патріотами приписує собі заслугу в розвалі Союзу, в утвердженні України як держави, і це все стало наче неспростовним історичним фактом. Чи ти погоджуєшся з твердженням, що в руйнуванні СРСР і УРСР є «заслуга» і самозваної Народної Ради в Верховній Раді УРСР? Яка саме заслуга? І головне: чому здобута ними «незалежність» так гнітюче залежить від первинно хитромудро (нечесно) змодельованої владної мутації. Який ти бачиш вихід з морального падіння України, котру досі щасливо уособлюють І.Драч, С.Сверстюк, Д.Павличко, Я.Кендзьор, І.Юхновський, Ю.Костенко, Л.Кравчук, Л.Лук'яненко, В.Ющенко, М.Жулинський? І чи була б (припустимо, хоча це чисто уявно) Україна іншою, хоч дещо кращою, якби не загинув політик В'ячеслав Чорновіл і перемога в інтелектуальному просторі була на боці Ліни Костенко?

Відповідь-аргумент.

Давно відомо, що яскрава, героїчна історія консолідує, згуртовує і зміцнює народ, робить його стійкішим до асиміляції з сусідами. Вже античні мислителі знали: щоб підкорити народ, мало його завоювати, треба написати за нього його історію. Так діяли не раз щодо України поневолювачі та протекторанти - відмовляючи народу мати власне історичне буття. Тому імперська Москва і сьогодні дивиться на Україну як на південний край Росії, а нашу мову називає «наріччям» російської.

У відповідь на таку агресивну політику знаменита українська поетеса сучасності Ліна Костенко з національною гордістю гідно відповіла:

Украдене ім'я до злодія не звикне,
Якби не ми, то як вас величать,
І Русь і Рось і Либідь, а ні скрикне,
І на уста віків накладено печать.
Містерії німої пантоніми
І Русь і Рось і Либідь ледь жива
Імператив імперії незмінний,
Лише вдягнувсь у нові слова.